

Μικροοικονομική

Κόστος επιχείρησης

Μαθήματα **Οικονομικών** για φοιτητές ΕΑΠ - ΑΕΙ

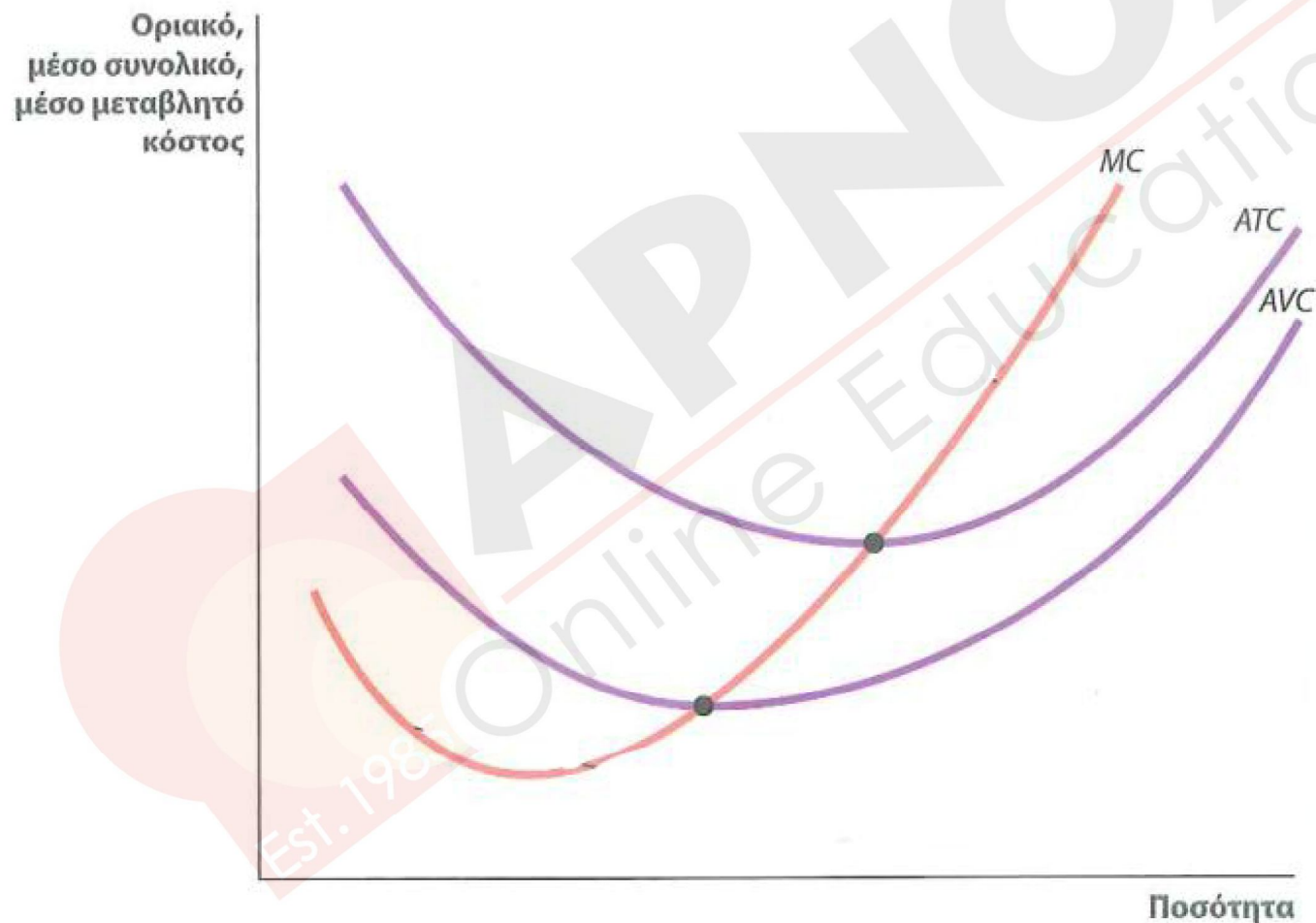
Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπρής

Θεωρία : Κόστος επιχείρησης

Το σταθερό κόστος (FC) είναι το κόστος των σταθερών εισροών και δεν εξαρτάται από την ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος. Οι σταθερές εισροές υπάρχουν μόνο στη βραχυχρόνια περίοδο οπότε το σταθερό κόστος υφίσταται μόνο στη βραχυχρόνια περίοδο. Το μεταβλητό κόστος (VC) είναι το κόστος των μεταβλητών εισροών και εξαρτάται από την ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος. Το συγκεκριμένο κόστος υφίσταται και στη βραχυχρόνια και στη μακροχρόνια περίοδο αφού μεταβλητές εισροές υπάρχουν και στις δυο περιόδους.

Το μέσο συνολικό κόστος (ATC) δείχνει στον παραγωγό πόσο κοστίζει η παραγωγή της μέσης ή της τυπικής μονάδας προϊόντος (δλδ. το συνολικό κόστος ανά μονάδα προϊόντος).

Η σχέση μεταξύ των καμπυλών του οριακού κόστους, του μέσου συνολικού κόστους και του μέσου μεταβλητού κόστους φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα

Ερώτηση - Κόστος επιχείρησης - ΔΕΟ 34

Ποια από τις παρακάτω προτάσεις δεν ισχύει;

- A. το σταθερό κόστος υφίσταται μόνο στη βραχυχρόνια περίοδο.
- B. το οριακό κόστος ισούται με το μέσο κόστος όταν το μέσο κόστος παίρνει την ελάχιστη τιμή του.
- C. το σταθερό κόστος εξαρτάται από το ύψος της παραγόμενης ποσότητας του προϊόντος.
- D. το μέσο κόστος είναι ίσο με το συνολικό κόστος ανά μονάδα προϊόντος.

Μικροοικονομική

Καμπύλη συνολικού προϊόντος

Μαθήματα **Οικονομικών** για φοιτητές ΕΑΠ - ΑΕΙ

Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπρής

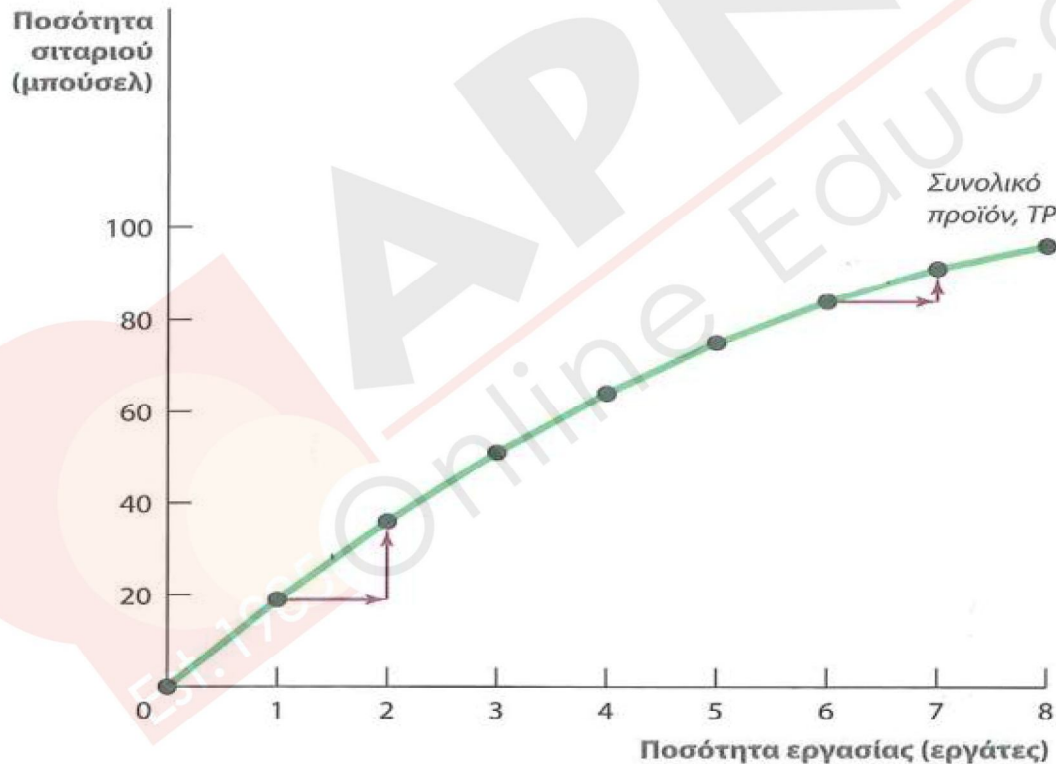
Θεωρία : Καμπύλη συνολικού προϊόντος

Η καμπύλη συνολικού προϊόντος μας δείχνει πώς η ποσότητα του προϊόντος συνδέεται με την ποσότητα της μεταβλητής εισροής για δεδομένη ποσότητα της σταθερής εισροής.

Το οριακό προϊόν μιας εισροής είναι η αύξηση στο προϊόν που προκύπτει από τη χρησιμοποίηση μιας επιπλέον μονάδας της μεταβλητής εισροής. Για να υπολογίσουμε το οριακό προϊόν της εργασίας (που θεωρούμε την μεταβλητή εισροή μας) χρησιμοποιούμε τον παρακάτω τύπο:

$$\begin{array}{l} \text{Οριακό} \\ \text{προϊόν} \\ \text{της εργασίας} \end{array} = \frac{\text{Μεταβολή στην ποσότητα του} \\ \text{προϊόντος που παράγεται από} \\ \text{μια πρόσθετη μονάδα εργασίας}}{\text{Μεταβολή στην ποσότητα της εργασίας}} = \frac{\text{Μεταβολή στην ποσότητα του προϊόντος}}{\text{Μεταβολή στην ποσότητα της εργασίας}}$$

Η κλίση μιας γραμμής είναι ίση με την “άνοδο” προς την “απόσταση που διανύεται”. Οπότε η κλίση της καμπύλης συνολικού προϊόντος (που φαίνεται παρακάτω) είναι ίση με τη μεταβολή στην ποσότητα του προϊόντος προς τη μεταβολή στην ποσότητα της εργασίας.

Ερώτηση - Καμπύλη συνολικού προϊόντος - ΔΕΟ 34

Η κλίση της καμπύλης συνολικού προϊόντος μιας επιχείρησης είναι ίση με:

- A. Το συνολικό κόστος.
- B. Το μέσο σταθερό κόστος.
- C. Το μέσο προϊόν.
- D. Το οριακό προϊόν.

Μικροοικονομική

Βέλτιστο μίγμα εισροών

Μαθήματα **Οικονομικών** για φοιτητές ΕΑΠ - ΑΕΙ

Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπρής

Θεωρία : Βέλτιστο μίγμα εισροών

Ο κανόνας ελαχιστοποίησης κόστους μας λέει ότι για να καταφέρουν οι επιχειρήσεις να παράγουν το μέγιστο δυνατό προϊόν από κάθε ευρώ που δαπανούν σε εισροές (ή να μεγιστοποιήσουν την παραγωγή τους βάσει των όποιων διαθέσιμων πόρων τους) θα πρέπει να μισθώνουν συντελεστές παραγωγής με τέτοιο τρόπο ώστε το οριακό προϊόν ανά δαπανώμενο ευρώ σε κάθε συντελεστή να είναι το ίδιο.

Θεωρώντας την εργασία (L) και το κεφάλαιο (K) τις εισροές μας (και MPL το οριακό προϊόν εργασίας και MPK το οριακό προϊόν κεφαλαίου) στο “σημείο ισορροπίας” θα ισχύει:

$$MPL/\text{Μισθός} = MPK/\text{Ενοίκιο κεφαλαίου}$$

Ερώτηση - Βέλτιστο μίγμα εισροών - ΔΕΟ 34

Για μια επιχείρηση που μεγιστοποιεί την παραγωγή της (δοθέντος του περιορισμού των πόρων που διαθέτει για την αγορά ποσοτήτων παραγωγικών συντελεστών), στο σημείο ισορροπίας το οριακό προϊόν της εργασίας (MP_L) είναι ίσο με 2 μονάδες ενώ το οριακό προϊόν του κεφαλαίου (MP_K) είναι ίσο με 5 μονάδες. Το ενοίκιο του κεφαλαίου (r) είναι 10 ευρώ ανά μονάδα. Τότε ο μισθός της εργασίας (w) είναι:

- A. 4
- B. 5
- C. 10
- D. 2

Μικροοικονομική

Δείκτης Herfindahl - Hirschmann (HHI)

Μαθήματα Οικονομικών για φοιτητές ΕΑΠ - ΑΕΙ

Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπρής

Θεωρία : Δείκτης Herfindahl - Hirschmann (HHI)

Για να μετρηθεί ο βαθμός συγκέντρωσης ενός κλάδου χρησιμοποιείται ο δείκτης Herfindahl – Hirschmann (HHI) ο οποίος υπολογίζεται από το άθροισμα των τετραγώνων των μεριδίων αγοράς των επιχειρήσεων που λειτουργούν σε αυτό.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο HHI τόσο αυξάνεται η συγκέντρωση στο κλάδο και άρα ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας του κλάδου (και επομένως μειώνεται ο ανταγωνισμός)

Ερώτηση - Δείκτης Herfindahl - Hirschmann (HHI) - ΔΕΟ 34

Σε έναν κλάδο δραστηριοποιούνται τρεις επιχειρήσεις. Η επιχείρηση 1 κατέχει το 50% των πωλήσεων του κλάδου, η επιχείρηση 2 κατέχει το 25% και, η επιχείρηση 3 κατέχει το 25%. Στον κλάδο εισέρχονται άλλες δύο επιχειρήσεις και τα μερίδια αγοράς διαμορφώνονται ως εξής: η επιχείρηση 1 κατέχει το 40% του κλάδου, η επιχείρηση 2 κατέχει το 20%, η επιχείρηση 3 κατέχει το 20%, η επιχείρηση 4 κατέχει το 10%, η επιχείρηση 5 το 10%. Με βάση τον δείκτη Herfindahl-Hirschmann (HHI), μετά την είσοδο των δύο νέων επιχειρήσεων στον κλάδο:

- A. Έχει αυξηθεί ο ανταγωνισμός.
- B. Έχει μειωθεί ο ανταγωνισμός.
- C. Ο ανταγωνισμός δεν έχει μεταβληθεί.
- D. Δεν μπορούμε να συμπεράνουμε.

Μικροοικονομική

Τιμή παύσης εργασιών

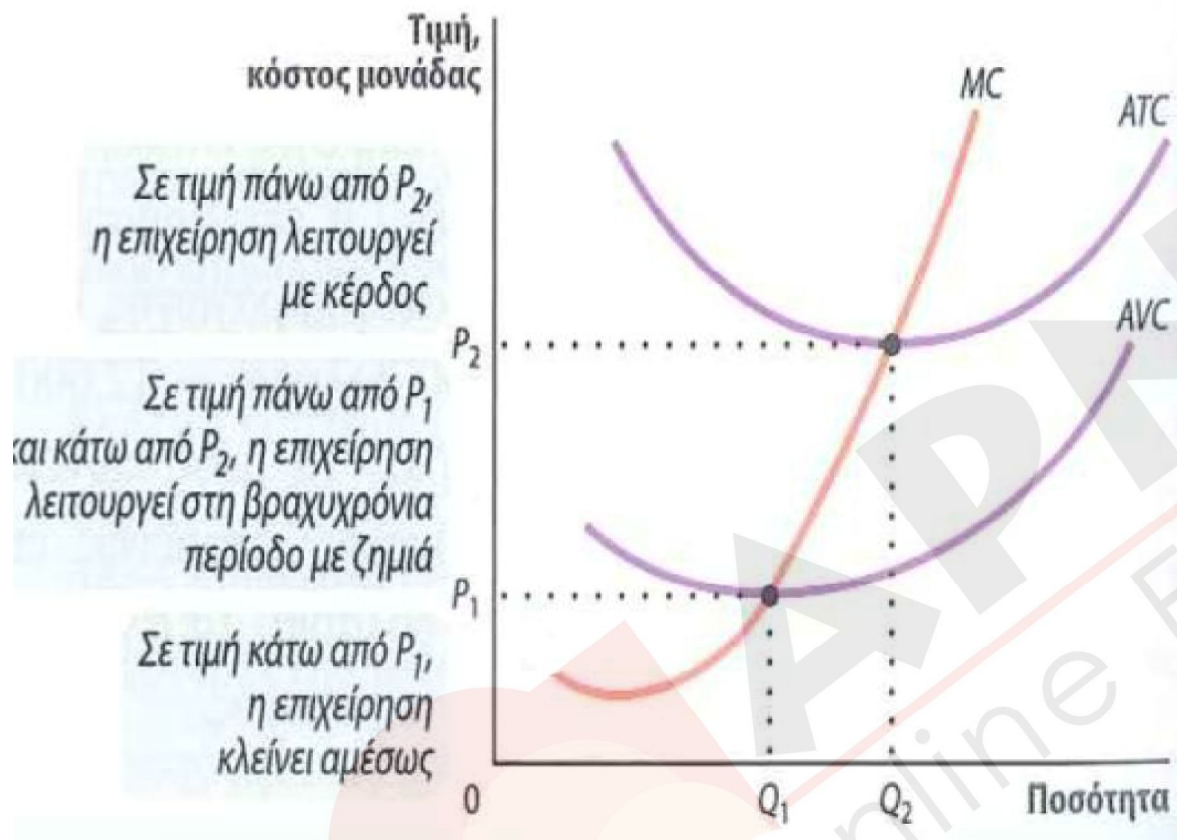
Μαθήματα **Οικονομικών** για φοιτητές ΕΑΠ - ΑΕΙ

Επιμέλεια: Πέτρος Τσουμπρής

Θεωρία : Τιμή παύσης εργασιών

Όταν η τιμή αγοράς είναι μικρότερη από το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος, η τιμή που εισπράττει η επιχείρηση ανά μονάδα δεν καλύπτει το ανά μονάδα μεταβλητό κόστος. Μια επιχείρηση, στην κατάσταση αυτή, θα πρέπει βραχυχρονίως να σταματήσει αμέσως την παραγωγή της (έτσι ώστε να επιβαρύνεται μόνο από το σταθερό της κόστος και με αυτόν τον τρόπο να ελαχιστοποιεί τη ζημιά της).

Σε κάθε περίπτωση, η τιμή παύση εργασιών (shut-down price) είναι ίση με το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος.

Η επιχείρηση πρέπει να κλείσει αμέσως όταν η τιμή είναι μικρότερη από το ελάχιστο μέσο μεταβλητό κόστος, την τιμή παύσης εργασιών. Στο ακόλουθο διάγραμμα, αυτή είναι η βέλτιστη επιλογή για τιμές στην περιοχή από 0 έως P_1 .

Ερώτηση - Τιμή παύσης εργασιών - ΔΕΟ 34

Στη βραχυχρόνια περίοδο σε μία αγορά που χαρακτηρίζεται από τέλει ανταγωνισμό, εάν σε μια επιχείρηση αυξηθεί το σταθερό κόστος τότε η τιμή παύσης εργασιών:

- A. αυξάνεται.
- B. παραμένει σταθερή.
- C. μειώνεται.
- D. εξαρτάται από τις συνθήκες ζήτησης του κλάδου.

